

بازشناسی اصول کیفی مسکن در ارتباط با طبیعت از منظر جهان بینی اسلامی*

مهدیه معینی

^۱ عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرمان

(تاریخ دریافت: ۹۱/۵/۲۰ تاریخ پذیرش: ۹۱/۸/۳۰)

چکیده

بی‌توجهی به اصول کیفی فضاهاى مسکونی بر اساس ارتباط بین طبیعت و مسکن در فرهنگ ایرانی - اسلامی و نیز همین کاستی در تدوین الگوهای شکل دهنده به فضاهاى مسکونی، از جمله عوامل بنیادین در کاهش کیفیت مسکن است. این پژوهش به تبیین کیفیت مسکن با توجه به چگونگی ارتباط مسکن، طبیعت و انسان از منظر جهان بینی اسلامی می‌پردازد و بر اساس این رابطه، مبنای زیربنایی تدوین الگوی مسکن بر اساس اصول کیفی معرف فضاى مسکونی در ارتباط با طبیعت را تعریف می‌کند و به این منظور سه روش "تحلیل محتوا"، "استدلال منطقی" و روش "قیاسی" را به کار می‌گیرد. بر اساس یافته‌های این پژوهش، سازواری معنایی و مادی بین طبیعت، فضاى مسکونی و نیازهای برگرفته از ساحت‌های سه گانه حیات انسان، زمینه سکونت و آرامش ساکنان را فراهم می‌آورد. در نتیجه، اصول اساسی شکل دهنده به مسکن در قالب دو دسته از شاخص‌های تعریف شده بر پایه "سازواری معنایی و مادی بین طبیعت و مسکن" و بر اساس چهار اصل «اصالت مداری، وحدت مداری، معنا مداری و انسان مداری»، در قالب الگوی فضایی معرف ساختار مسکن ایرانی - اسلامی تدوین می‌شوند.

واژگان کلیدی: کیفیت مسکن، اصول کیفی، جهان بینی اسلامی، طبیعت، انسان.

Explaining Qualitative Principles of Housing in relationship with Nature based on Islamic Ideology

Mahdiyeh Moeini

Research Associate and Academic staff of Kerman Branch, Faculty of Arts and Architecture, Islamic Azad University

Abstract:

Lack of paying attention to qualitative basics of residential environments according to the relationship between nature and housing in Islamic-Iranian culture and ignoring this case in compilation of pattern forming residential environments are of fundamental factors decreasing housing quality. On this basis, this research presenting basics of housing quality according to the relationship between housing, nature and human from the viewpoint of Islamic ideology. Based on the mentioned relationship, it defines fundamental base of housing pattern according to qualitative basics introducing residential environment in relation to the nature, and to do so it applies “content analysis”, “logical argumentation”, and “deductive” methods. Based on the results, meaning and materialistic harmony between the nature, residential environment and those needs related to three aspects of human life, provide residents’ living and calmness. On this basis, fundamental basics forming housing, compiled in form of two groups of defined indices according to “meaning and materialistic harmony between nature and housing” and based on four principles as originality-based, unity-based, Meaning-based, and Human-based and in form of spatial pattern presenting the structure of Iranian-Islamic housing.

Keywords: Quality of housing, Qualitative basics, Islamic Ideology, Nature, Human.